

Katedra kulturních a náboženských studií

Autor práce: **Radim Marcinko**

Název práce: **Odlišné a podobné aspekty vzniku a vývoje rasismu ve Spojených státech amerických v Anglii**

Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Bakalářská práce Radima Marcinka se zaměřuje na historický vznik a rozvoj rasismu ve Spojených státech a v Anglii. Bezesporu se jedná o provázané systémy, protože Velká Británie byla koloniální mocností a právě díky jejímu koloniálnímu vlivu se dokázaly otrokářské proudy orientovat právě na Spojené státy americké. Záměrem Radima Marcinka však nebylo ukázat na vliv Velké Británie na otrokářský systém ve Spojených státech, ale uvést, jakým způsobem bylo s otroky v obou státech zacházeno. Autor - celkem pochopitelně - dochází k závěru, že pro otroky černošského původu byly podmínky ve Spojených státech amerických daleko horší a méně snesitelnější než na území Anglie. To ovšem neznamená, že by se v Anglii rasismus vůbec nevyskytoval – naopak zde kvetl antisemitismus, který používal rasistické kategorie vůči židům. Důvodem odlišného postavení černošských otroků v Anglii a ve Spojených státech amerických byla spíše jejich početnost, způsob pracovního využití a také napojení na socioekonomickou třídu.

Je samozřejmě nasnadě tvrdit, že pokud existovalo jenom několik desítek nebo stovek černošských otroků v anglických domácnostech, pak nedocházelo vůči nim k vyhraněnému rasismu a černošští otroci měli možnost vytvářet se svým anglickým pánem přátelské vazby. To však nebylo možné ve Spojených státech amerických, kde početnost i pracovní využití bylo zcela jasně nasměrováno na způsob otrokářského režimu. Autor tak dochází k závěru, že neexistuje v 19. století nějaká podstata, která by mohla spojovat černošské obyvatelstvo s otročským postavením, ale že záleží na vztahu a na sociálních, historických, kulturních, ekonomických a politických podmínkách, které formují vztah k dané skupině. Rasismus vůči černošským otrokům tak není zcela samozřejmý, jak by se i dnes snad mohlo zdát, ale záleží na podmínkách a specifikách dané společnosti.

Autorovy závěry nejsou inovátorské, ale na rozdíl první bakalářské práce došel nyní k plnohodnotnému závěru. Druhá verze bakalářské práce si totiž vytkla za cíl komparaci situace v obou státech a nikoliv pouze historický popis.

Existují zde samozřejmě limity práce. Za významný objektivní limit lze považovat nedostatek zdrojů k situaci v Anglii. Dalším limitem byla nedostatečná komunikace se školitelem a odevzdání práce až na poslední chvíli. Dále byla problematická také gramatická a stylistická úroveň celé práce. Na závěr bych se autora rád kulantně zeptal, **jestli se v konečném důsledku nejedná o neporovnatelné? Jestli není vývoj nejen rasismu, ale také historické události v Anglii a ve Spojených státech natolik specifické a rozdílné, že přeci jenom je nutné analyzovat vývoj vztahu k černochům separovaně, než je porovnávat?**

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

V Praze dne 6.8. 2022